

Naša Sloga izlazi svaki 1 i 16 dan mjeseca i stoji s poštarinom za cijelu godinu 2 f. a za kmota 1 for.; razmjerno za pol god. 1 f. a za kmota 50 novč. Izvan carvine više poštarina. Pojedini broj stoji 6 novč.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ *Nar. Post.*

Oglasi se primaju po navadnoj cieni. Pisma neka se šalju platjene poštarino.

Nepodpisani se dopisi noupotrebljavaju. Dopisi se nevrataju. Uredništvo i Odpravništvo nalaze se Piazza della Madonna N.^a 1 Scula II.

Godina IV.

U Trstu 1. Julija 1873.

Broj 13.

Pogled po svijetu.

U Trstu 30 lipnja.

Ako se smije vjerovati nekojim znakovom, od neko doba kao da su počelo skoro sve evropsko vlade jako k sebi pritezati uzdo, na kojih gdje drže gdje vode svoje narode. Da li to čine, uplašene od strašno pokvarenosti, koja vlada u nekojih krugovih današnjega svijeta, ili pak zato, što im je milije vladati po svojoj volji, nego li po volji svojih državljanah, bila ta zla ili dobra — to se pravo ne zna. Ta pokvarenost se pokazala tu i tamo i kod nas u Austriji, pak se i kod nas govorka u nekakvom pritezanju državnih uzdah. Na to se mnogi jede, a mnogi se opet tomu veselo. Što se tiče nas i našega u Austriji naroda, mi se neimamo na što jediti, jer se još u Austriji nije vladalo po našoj volji, a s druge strane smo dosta pretrpili od svadije objesti, pa trplimo još i danas. Ali neimamo se čemu ni veseliti, jer nam, kao narodnu, neće biti zato ništa bolje. Dapače ruke, koje pritežu tu uzdo, roć bi, da to čine najveć zato, da doba za sebe nekoje sile, kojimi će nam moći vladati i nadalje po svojoj volji.

U ostalom kod nas u Austriji su u nekojih krugovih jako zabrinuti, kamo će još dospjeti posljedice tolikih bankah, koje su propale. Strah jih je, ili se tako pretvaraju, da ta nesreća nepovuće za sobom i drugu, naime propast obrta i trgovine. Priprave, koje se čine s jedno i druge strane za buduću izbore, u ovaj su čas jedini znak političnoga kod nas života. Tu neumorno rado centralisti i proticentralisti, nadajuć se svaki za sebe najboljemu uspjehu. Ali u centralističnom, a negdje i u proticentralističnom taboru, ima dosta nesloge i međusobne zagriženosti. Mladi centralisti viču da oni neće birati za zastupnike, nego ljude „čistih rukub“; a stari išču na sve strane pošto poto nove privrženike, samo da nepopadaju sa stolicah, na kojih sad sjede. Za nas je najbolje, pripravljati se mirno i složno budućim izborom.

Iz Ugarske imamo zabilježiti samo to, da odanle dolaze glasovi, da je pomirenje među Hrvatima i Magjari postignuto, a to potvrđuju i hrvatski listovi. Nego malo je fajlo, da se nisu dogovorili već u zadnji čas razbili, i to poradi magjarske objesti. Za čudo je kako Magjari gledaju s visoka na Hrvate u svom odgovoru na njihovu spomenicu. Ali ako ikomu, nepristoji se to Magjarom, pogledali oni u prošlost, ili pogledali u budućnost. U prošlosti vidimo, da su Hrvati Magjarom jednaki, pak nas je baš zateklo, gdje su Hrvati prigodom posljednjih dogovora od Magjarah koješta mirno pretrpili, na što bi bili njihovi otei plunuli, kao živa vatra. Nego oni najbolje znadu, zašto su tako radili. Politična mudrost negda hukti, a negda zova.

Po novinah se raznio glas, da su već Rusi osvojili Kivu, državu u srednjoj Aziji. Vele, da se ovo vojevanje Rusah na Kivljane može usporediti s najslavnijimi, što se spominju u stara i nova vremena. I to ne poradi Kive, koja je malena, nego poradi tegobah, koje su morali nadvladati, dokle su do nje dospjeli. Kivu dijele od ostale zemlje neizmjerne pustare, gdje neima ni kapi vode, ni vlata trave, pa svaki lahko vidi, kako je teško u takih stranah ratovati. — Turska svaki dan sve to jače pada, pa kao da hoće prije konačne propasti, da se svojim kršćanskim podanikom do kraja osveti. Tamo goni Bugare, a ovdje nam bliža braća Bosanci u Austriji utočišće traže, nemogućni više podnašati njezine okrutnosti. Putovanje kneza Crnogorskoga je medju ostalimi i u tom uspjelo, da će Crnogora imati svojega diplomatskoga

agenta u Zadru, a Austrija na Cetinju. Perzijskih Šah ihli gospodar preputovav Rusku i Njemačku, nalazi se sad u Londonu, odkud će kroz Pariz u Beč na izložbu, a odtud u Carigrad.

Pčelarstvo.

VI.

Lano u 9. broju ovoga lista pod I. raložismo našim kmot-skim čitateljem, što su pčelo, što njihova kraljica, što bumbari ihli sameci, što pčelo poslonice, kako se pčelo lega i kako živa. U broju 12. pod II. rekosmo, što su košnice ihli uli i gdje i kako jih treba namjestiti. U broju 13. po III. spomonosmo, kako pčelo posluju, pak onda što je med, što vosak i što krutilo. U brojevih 15 i 16 pod IV. raztumačismo, koje su pčelske bolesti i kako jih valja liečiti, koji su pčelski neprijatelji i kako valja pčele od njih braniti. U brojevih 17, 19 i 21 pod V. naposljedku učasmo, što je roj, kako se pčelo roje, kako treba rojevo dočekati i na svoje mjesto staviti. Doba je, da ovo poučavanje nadovežemo, pa da prije svega roknosmo, zašto i kada je nužno i korisno dati pčelam hrane.

Pčelar treba da nikad nepozabi, kako on pčelam ugadja, onako da mu one vraćaju. Tko neima skrbi za nje i u vrijeme potrebe nepriskoči im hranom na pomoć, neće biti dugo vremena pčelar; jer nastanu više puta takova vremena, da pčelo izvan ula nemogu dobiti nikakve hrane, pa ako im u košnici hrane pomaujka, moraju sirote od glada poginuti. Kad u proljeće nastane redom više mrzlih danah, još i najbolji uli poginu, koji najmo imaju i najveći broj pčelah i zadjelkah, jer tolika družina treba voliku silu meda i hrane. A da uli glad trpi, pozna se po tom, što pred julijem mjesecom samice proganjaju samec, njihove zadjelke skidaju i van iz ula bacaju, ili pak iz njih sok izsisuju. Tako zvani uli starci dođu u rojenju u pogibel, od glada poginuti. Jer roj neide prazan iz staroga ula, nego uzme sobom koliko god može pripravljene hrane. Jak roj ponese sobom i po deset funti meda. Pa kad odmah za rojenjem nastane mrzlo i daždevito vrijeme, prići i njemu skrajna pogibel. Zato u takvih okolnostih treba mu već treći dan dati jesti. Izrojenim starcem pa je uvjek dobro, davati nekoliko danah, još u rojenju obilno hrane, ako će pčelar, da mu i drugie roje. U slaba ljeta treba i jačim ulom dodavati hrane, da neohlube.

Najveć puti mora pčelar u proljetje gledati na one košnice, koje su kroz zimu malo živoza imale. Koliko pak potrebuje jak ul za to vrijeme, kad nije vani naći živoza? — Veći diel pčelarah veli, da jaku ulu nije dosta izpod 15—20 funti do pramaljetne paše. Bolje je, da mu živoza ostane, nego li da strada; jer zagladjen i zapatjen ul nobi dao one godine nikakva dobitka. Zato nehrani kroz zimu slabih košnicah, srednjem pako davaj obilno jesti, dokle je vrijeme još toplo, ili jih obskrbi obilnim medom. Negda krmimo pčele, akoprem netrpe, i zato, da se ranije i jače roje. Pčelo obilno povrate sav med, što im se u proljetje posudi. Sasvim tim ne-smiju se začeti prerano plitati u imo rojenja, jer onda nebi pčelar imao nikakvo koristi, nego samo škodu. Onda kraljica najmo prije dobe nanese preobilno jajeah, zato moraju pčelo u hladne proljetne dni nabirati cvjetnoga praha i vode, pa neka se sunce samo za ohlak sakrije i popubno hladan vje-

tar, eto jih gdje su na tla popadale i od nevremena poginule. Skušeni pčelari počimaju davati pčelam u ime rojenja stopram kad počnu trešnje (črešnje) cvasti, i to dan na dan sagrijana meda, kojemu primiešaju nešto vode, i neprepuste dotle, dokle nije paša baš dobra, a i onda jim podavaju u daždavite dni.

U koju dobn treba dati pčelam jesti? — U večer i nikad po dnevnu, a ni po mjesečeni, jer kad se pčele napiju, lete iz ula, pa ga na povratku pri slaboj svjetlobi nemogu naći. Ako im pak dadeš izjutra jesti, tim ćeš samo namamiti pčele grabeljivice; zato nesmiš ostaviti kroz dan u košnici ni koritcah, u kojih si jim s večera jesti dao. Isto tako ćeš privabiti grabeljivice, ako razliješ što meda na ulu ili u pčelnjaku, jer im prijatan duh na daleko diši. Med se pčelam daje budi u satju, budi izcedjen. U jesen se pristoji bolje u satju, kojim se colice otvore tankim nožicom. Izcedjen se med mora sgrijati iliti stopliti, može mu se takodjer i vode dodati, da bude rodji. Takvi jim se onda med postavi u drvenih il kamenih (lončanih) koritcah, koja moraju biti iznutra duboko narezkana iliti proškaljena, pa u te se zaroze iliti skalje nalije meda, da ga pčele laglje posrću, a da se neutopu, vrgne se u koritca i srezano slamo. Za pitanje pčelah je najbolji med, kojega si sam priredio i priduvao, pak ti se nije skisao. Pogibolno je med za taj posao kupovati od trgovacah il u štadunu, jer se nozna, kakav je, da li zdrav ili pokvaren. U silu se raztopi i cukara ledenca, pak im se daje. Hoćeš li dakle, da napreduješ u pčelarstvu, a ti se prije obskrbi zdravim domaćim medom.

Na noge, braćo Istrani, izbori se bliže!

III.

Dan izborah je najljepši dan za budan i sviestan narod. Zato im se budan i sviestan narod i pripravlja, kako svojemu narodnomu piru. Pa kako se na piru vidi, što i koliko može koja kuća, isto tako se vidi u dan izborah, što i koliko može koj narod. A evo, naš je u Istri narod tvrdo nakanio, ako Bog da, pokazati prigodom budućih izborah, da još živi i da zna i mari za se i za svoje. I mi smo ovrsto osvjedočeni, da će ovaj put osvjetlati svoje poštene lice. To jest, da će izabrati vriedne i poštene povjerenike iliti izbornike, a izbornici da će izabrati, svaki u svojoj polovici Istre, onoga muža za poslanika, koga im bude u svoje vrijeme preporučio ovaj pučki list. U to ime ajde da prodaljimo ovo naše izborno poučavanje.

Iz onoga, što smo već dosad rekli, naši su kmeti imali uviditi, da svo stoji u izboru izbornikah, iliti drugom besjedom u izboru onih ljudi, koji će imati poslanike izabrati. Ako budu naši i za nas izbornici, bit će naši i za nas i poslanici. Zato neka naši kmeti vremena negube, nego neka se već sad bratinski dogovore, koje će ljude postaviti za izbornike, da im nebude trebalo stopram pred izbori ili u dan samih izborah glave razbijati. To jim najjače preporučujemo. Čekajuć bi jim se moglo i to dogoditi, da se u naglosti nebi pravo razumili, pak bi jih mogla protivna stranka lahko nadjačati. A preporučujemo i našim vrlim po Istri rodoljubom i prijateljem, neka osobito oni svakom mogućom prigodom puk poučavaju o važnosti dogovora i sporazumka. Dapače jih molimo, u ime ljepše budućnosti našega u Istri naroda, neka se u svakoj občini pismeno i ustmeno medju sobom sporazamiju; pa neka svaki u svojem susjedstvu, recimo župi, pozove na dogovor vrednije i poznatije kućegospodare i s njimi neka odluče i dokončaju, koji bi ljudi iz one okolice bili najpouzdaniji izbornici. Tada neka sva ta imena pošlju sdogovorno jednomu izmedju sebe, a on neka od svih načini imenik od toliko muževah, koliko izbornikah ima izabrati ciela občina. Taj imenik neka se onda razpošlje svim znancem i prijateljem u toj občini, a ovi neka ga razglase medju birači od sela. do sela i od kuće do kuće, da ga birači dobro zapampte i u dan izborah, pred izbornim povjerenstvom, složno izglasuju. Taj je postupak neobhodno potrebit u svih, a naime u voli-

kih obćinah, gdje će imati birači držati na pameti 10, 15 do 20 i više imenah. Zato mislimo, da ćemo ugoditi našim rodoljubivim prijateljem i svemu kolikomuku puku našem, ako im evo ovdje pobrojimo i pred oči stavimo, koliko će po prilici izbornikah imati izabrati svaka pojedina istarska občina.

Istra broji svega skupa 47 obćinah, naime 25 zapadna, a 22 istočna polovica. Evo jih u pregledu po birališčih i okružjih iliti kotarih.

Zapadna polovica.

I. Koparsko birališće.

a) Okružje Koparsko.

Obćine.	Broj izbor.
1. Dolinska	14
2. Koparska	4
3. Miljska	4
4. Paunjanska	10
5. Pasjevasja	11

b) Okružje Buzotsko.

1. Buzetska	25
2. Ročanska	5

c) Okružje Piransko.

1. Izolska	1
2. Piranska	7
Skupa 81	

II. Poročko birališće.

a) Okružje Poročko.

1. Poročka	8
2. Vrsarska	5

b) Okružje Motovunsko.

1. Motovunska	7
2. Oprtljanska (Portole)	4
3. Višnjanska	6
4. Vižinadska	5

c) Okružje Buljsko.

1. Buljska	6
2. Grižnjanska	7
3. Umagska	3
4. Brtunigljanska (Vortoneglio)	3
Skupa 54	

III. Vodnjansko birališće.

a) Okružje Vodnjansko.

1. Barbanska	6
2. Vodnjanska	12

b) Okružje Puljsko.

1. Puljska	12
----------------------	----

c) Okružje Rovinjsko.

1. Rovinjska (Grad za sobo)	0
2. Kanfanarska	5
3. Baljanska	3
Skupa 38	

Istočna polovica.

I. Pazinsko birališće.

a) Okružje Pazinsko.

Obćine	Broj izbor.
1. Tinjanska	6
2. Boljunska	6
3. Žminjska	8
4. Pazinska	22

b) Okružje Labinjnsko.

1. Labinjnska	12
2. Plominjska	6
Skupa 60	

II. Volosko birališće.

a) Okružje Novogradsko.

1. Novogradska	13
2. Jolšanska	7
3. Matorijska	10

b) Okružje Volosko.

1. Kastavska	25
2. Lovranska	8
3. Voprinačka	3
4. Voloska (Opatija)	1
Skupa 67	

III. Krško birališće.

a) Okružje Krško.

1. Bašćanska	7
2. Krška	10
3. Omišljanska	4
4. Vrhućka	4
5. Dobrinjska	6

b) Okružje Cresko.

1. Creska	6
Skupa 37	

IV. Lošinjnsko birališće.

a) Okružje Lošinjnsko.

1. Veloselska (Lošinj Volt)	1
2. Maloselska (Lošinj Mali)	4
3. Osorska	3
Skupa 8	

Ovaj pregled je učinjen po službenom popisu pučanstva od 31. decembra 1860. Stanovnici gradovah, kako ne spadaju amo, tako su i izpušćeni iz broja obćinarah. U brojenju izbornikah je po zakonu na svakih 500 stanovnikah računavan jedan izbornik. Obćine su uzete, kako po zakonu sad obstoje i kako će bit pozvate, da biraju svoje izbornike. Dolinska dakle s bivšom Borštjanskom; Miljska s Plavijom i Škofljami doljnimi i srednjimi; Pasjevasja s Antinjanom i Škofljami gornjimi; Pazinska sa svimi starimi obćinama, što su bile s Pazinskom sdružene; Kastavska s Brgudom Velim i Malim, Klanom, Škalnicom i Studenom; Lovranska s bivšima obćinama Mošćeničkom i Brječkom. I tako dalje o svih ostalih, gdje su se kakve promjene dogodile. Iz ovoga se pregleda vidi, da će sva Istra imati izabrati 345 izbornikah, naime 173.

zapadna, a 172 istočna nje polovica. Iz ovoga se pregleda nadalje vidi, da nam neće bit baš tako teško predobiti, samo ako nebudemo križem ruke držali. Zato mi i opet preporučujemo našim znancem i prijateljem, neka poučuju birače, da složno izaberu vriedne i pouzdane izbornike. To treba da bude naša prva skrb. A gdje je veća pogibel, tu treba da bude i veća skrb.

U vrijeme košnje.

Naprednu gospodaru je dobro poznato, da nije probitačno, pustiti žito dotle na vlatju zroliti, dok je zruje tvrdo, nego samo dotle, dok je još u toliko meko, da ga možeš preko nokta prelomiti, a to zato, što je od takova žita i brašno hranljive, a i slama ima za marlu više hraneće suage.*)

Kod trave je još važnije na to paziti, da prije košnje neprozreli. Najviše hranivih počelah potroši se kod trave na zruje, tako da je vlat lišena mnogoga hraniva, jer je ovo spravljeno u sjemenu. Ako se dakle trava kosi, kad joj sjeme već dozreli, iztrusi se ovo, a s njim i znatan dio hrane, do čim ostane odnoso prazna i još k tomu suha vlat.

Ako dakle hoćeš da imaš dobru, sočnu i hranivu krmu, kosi travu dok je u oviotu, ili najkasnije umah pošto je oovala; tuj je u njoj još sva hrana, koja bi se na sjeme potrošiti mogla. Naše seljaštvo, neznajući za ovo uvjete, čeka upravo navlaš „dok mu trava dozreli“, ali zato mu i dojde toliko siena marhi pod noge.

Jedina nevolja, s koje se gospodar nemože točno držati ovoga rieđmi izražona pravila je to, što neovate svaka trava isto doba. Tuj mu neproostaje drugo, nego da se drži i ovdje, kao što svuda, većine, t. j. kad mu najviše dobre trave ocvate, bajd kosom u sjenokošu.

To se dakako razumije samo po sebi, da ovo pravilo valja samo ondje, gdje čovjeku vrijeme dopušta, da se ga drži, jer ako ga daždovito vrijeme preko dob: s košnjom za-drži, tomu nije on kriv.

Ovo pravilo valja dakako samo o sienu, jer kod otave nedojde trava više do cvjeta, kosi ju dakle, kad ti vrijeme dopusti.

U nokih predjelih naše domovine kose sjenokoše samo jedan krat na godinu i to, kako vole, zato, da imadu s pramaljeća duže, a s jeseni prije paše. U koliko je proljetna paša po krmu škodljiva, to smo već i više krat napomenuli i razloge naveli, ali jedna i to kasna košnja neide niti jesenskoj paši u prilog, jer pokosiv dozrelu travu, pospada od nje sjemenje, te poraste od njoga mlada trava, koja se s otavom pokosi. Suprotnim pako načinom dobilo bi se i bolje sieno od nedozrele trave, a i trava bi bila obilnija.

Jedino u onakovu sluđaju, gdje je na sjenokoši slaba trava te se hoće, da se sjeme od dozrele trave samo posije to tim bujnija busen poraste, preporuča se košnja dozrele trave. (Gosp. Zag. List.)

Svašta ponešto.

I odvjetnik mora nekako živiti.

Bio odvjetnik (advokat) i imao psa. Odvjetnik sjedi kod kuće i razuzljuje svakojake parnice (processe), a pas mu po gradu hludi i otimlje gdje što može. Biju ga i tuku, al nekoristi ništa, jer erći ovako il onako, to je psu sasvim jednako. Jednom se zaleti i na prilavku (stol pred lavkom iliti butigom) nekoga jestivara, sgrabi mu cielu suhu butinu (pršut), pak ajde s njom veselo u hlad, da se gosti, nije još skoro tako. Jestivar vidi, al nemože za psom, jer je sam u lavki, a i misli si, bit će mu lakko, prisiliti odvjetnika, da mu butinu plati, kad i psa dobro pozna i ima svjedoke očevidee. I baš čim tegne, skoči odvjetniku i ga zapita, da li je dužan gospodar platiti škodu, što mu živinče komu učini. Odvjetnik, misleć, da su to

nogdje konji, il voli nekome škodu učinili, rekne po zakonu, da jest. Dakle, gospodine odvjetniče, prihvati živo jestivar, brojite novee, amo 10 for., vaš mi je Mrko izjeo cielu butinu, ovo svjedokah, koji su to na svoje oči vidili. I otvori vrata, a pred vrati vojska ljudi, koji na vas glas svjedoče, jest, jest, tako jest. — Odvjetnik, videć da mu neima priziva, posegne u džep i pruži jestivaru kartu desetaču. Jestivar ide veselo kući, a odvjetnik opet sjedi za svojim stolom i perom črčka. Sutradan jestivar stoji na pragu svoje lavke, a pred njim odvjetnikov sluga, što mu je izručio nekakvo pismo. Jestivar gleda u pismo i čita, gdje ga odvjetnik duži za 12 for. u ime svjeta, što mu ga je jučer dao glede nekoga gospodara i njegovu živinčeta, što je nekome učinilo nekakvu škodu. Jestivar se počese za ušima, stupi u lavku, pobroji izprieko banka 12 f. odvjetnikovu sluzi i mirno spravi njegovu vlastoručno podpisanu i pravilno biljegovanu namirnicu, tvrdo osvjedočen, da mora i odvjetnik nekako živiti.

Franina i Jurina.

Fr. Jurino!
Ju. Ki?
Fr. Ti!
Ju. Ja?
Fr. Da!
Ju. Ča?
Fr. Voruješ li ti voludam?
Ju. Ki?
Fr. Ti!

Ju. Ja?
Fr. Da.
Ju. Ne!

Neukû Nauka.

Kako dugo treba bika i kravu za razplod upotrebiti.

Dobar bik može služiti za razplod kroz 4—5 god., pače može se pripuštati još i dulje vremena, ako nije postao lion, pretežak i možda objestan. Ako je od osobito skupocijena i izvrstna porekla, to se sbilja upotrebljava kroz više godina; jer se tim porazmierno velik trošak, što se je napravio pribavom vrloga samca, valjanim potomstvom nagradjuje. Što se njegove dobe tiče, to je on za razplod najprikladniji od 2—4 godine.

Na jednoga bika, što se ima pripuštati s dobrim uspjehom, brojimo obično 60—80 kravah, ako se parenje obavlja kroz cielu godinu i ako se nemoraju možda za mjesec danah sve krave uploditi; jer u tom sluđaju trebaju dva bika. Žalibože mnoga obćina, u kojoj se drži više od sto kravah, ima samo jednoga bika, usljed čoga izjalovi puno kravah ili pako bik prekomjernim naporom slabo potomstvo plodi, te i sam gine. Kada se mora često, baš izvanredno pripuštati, to se neka pomaže kod hranidbe obilnom krmom, osobito užrvanim žitom.

Krava je od najveće koristi počam od trećega telota, dakle po prilici od 6—10 god. Ako poslje trećega teljenja nema dovoljno mlieka, to nevalja niti za razplod niti za mlijekariju, te je bolje, ako se mesaru proda; jer ovakvo nevaljale muzare nekoristi hraniti. Dobre krave dojnice rado držimo i za razplod prikladne teladi. (Pučki Prijatelj.)

Što ima učiniti čovjek, kad ga ujede biesan pas, il druga koja biesna živina.

Jedino sredstvo, koje može u ovom sluđaju pomoći jest slijedeće: 1. Rahu odmah odzgor i oždol što je najšvršće moguće vezati. 2. Sapunačom ju, il lušijom, il morem, il vodom, il mokračom (currom) dobro oprati. 3. Žigom, to jest, žarkim ju železom što dublje spržiti.

*) Razumije se samo po sebi, da ovdje nije govor o žitu za sjeme, jer ovo mora biti do kraja zrelo. (Opazka Naše Sloge.)

Za Boga, ako vam je drago vaše življenje, i da vam se ne bude kajati vaše skrajne i najstrašnije nesreće, učinite sve ovo odmah i bez ikakve milosti vašega mesa. Ako je više ranah, počne se od gornje žgati, i to po jednu il dvie na dan. Rana se jedva što je požgata, odveže, a bolniku dade kupića vode s cukarom i s kojom kapljicom amonijake.

Razumije se samo po sebi, da u tako strašnom slučaju treba odmah po liečnika poslati, da on odredi, kako će valjati nadalje s bolnikom postupati.

Šuplje voćke dugo vremena uzdržati.

Šuplje voćke će se malo po malo s nutar osušiti i napokon poginuti. Tomu možeš predusreti te ih dugo vremena plodnima uzdržavati, ako šupljinu zatrpas kamenjem i ilovačem, ovu izvan izgadiš i katranom zamažeš. (Gosp. List.)

Različite vijesti.

* **Železničko istransko društvo.** Kako čitamo u „Osservatore Tricestino“, osnovalo je više građanah iz Rovinja, Pala, Vodnjana i Pazina među sobom društvo (konsorelj) za gradnjonjo železnice Pul-Divača sa ogranskom Kanfanar-Rovinj. Društvo sjedi u Rovinju, to ga zastupaju gg. trgovci Giardo i Cecon i gg. odvjetnici Dr. I. Basillaco i Dr. G. A. Millosa iz Rovlnja, onda odv. Dr. A. Bursan i I. Fabbro iz Pala i I. plom. Parisini iz Pazina. Dokle se neimenuje i jedan sedmi saastupnik, dotle mu predsjeduje privremeno odv. Dr. Basillaco.

* **Školski zakoni,** što jih je stvorio poročki sabor u svojem lanjskom saborovanju, nebjeha potvrđjeni.

* **Potres u Trstu.** Na sv. Petra dan, u pet sati i pet minuti u jutro, strosla se ovdje zemlja tako, da ni stari ljudi nepamtu, da bi ikad jače. Trosla se, od jug-istoka prama sjever-zapadu, kakih deset dvanaest malih minuti iliti hipoval, od kraja valovito, onda na poskok i trzavo. Na gdjekejoj kući su zidovi povreskali, na gdjekejoj dimljaci popucali, a skoro u svih su zvončići zvonili i podovi se trunili. Na zelenom trgu su se ljadem klupe sa tresnjami i zelenju prevraćale. Mnogi od onih, koji su još spavali, kako bjehu nemilo probudjeni, od straha su na noge poskakali. Tko ovo piše, bio se malo prije ustao, pa vidivši da trzanje i vreskanje nećo da prestane, potrčā k oknu pod svod iliti voltu, da se prikrije, tako mu se to čudo pričiniilo strašno i neobično. U Italiji da je ovom prigodom više ljudi postradalo.

* **Otvaranje Supetarsko-Riečke železnice,** kako se po novinah čita, obavilo se dne 24. proš. lipnja sjajno i veselo. Tu bijaše iz Pešte ministar Zichy, bivši gouverneur riečki, iz Beča barun Tinti, zastupnik na bivšem carevinskom vieću, iz Trsta Dr. D'Angeli, načelnik tršćanski, osim više ugarskih zastupnikah i ostalih gostinā i odavle i ondancle. Kako pišu „Slovenskomu Narodu“, svečani vlak bio je nakićen grbovima ugarskim, kranjskim i ilirskim i mnogobrojnim zastavami. Od hrvatskih gradovah da nije bio ni jedan pozvan na svečanost, ni sam susjedni Bakar. Nego na objedu, što ga je gostom dao riečki guverner Szapary, da je riečki načelnik Ciotta, kako avljaju „Obzoru“, smlatio nekoliko riečih proti Hrvatom, a

rečeni barun Tinti nazdravio pobratimstvu Niemacah, Talijanah i Magjarah. Mi toj vijesti dodajemo, da su železnice znak napredka, a pobratimstvo narodah želja i cilj svih poštenih dušah. Ali napijati tomu pobratimstvu u austro-ugarskoj državi, pa još na slavenskoj zemlji, i nespomenuvši svojih sudražavljanah Slavenah, jest politična zasliepljenost, jest narodna uvreda, jest prevratna zavjera.

* **Jungmannova slavnost.** Dne 12. i 13. tek. Julija slavi narod českoslavenski uspomenu narodjenja Josipa Jungmanna pred sto godinah. Taj izvanredni čovjek nije zaslužan samo za našu braću Čeha, nego za sve ostale Slavene, koje je počeo prvi buditi, zato je taj dan velik i svetačan za sav slavenski svijet.

* **„La Correspondance Slave“**, list u francezkom jeziku, prestao je izlaziti svojim 52 brojem, kako veli, radi sadašnjega političnoga i financialnoga stanja. Mi neizmerno žalimo taj gubitak, buduće bijaše Correspondance jedina novina, koja je znala kroz pet godinah toli ravno zastupati slavenski interes u inozemstvu, no se nadamo njezinu uzkrasnću čim okolnosti povoljnije nastanu.

* **Žetva u Americi** bit će ljetos veoma plodna, jer kako se londonskomu „Times“ brzovavom poručuje, sjeverno će američansko državo same do 250 milijunah merovah žita pospraviti.

* **Iz Italije se čuje,** da se na više mjestih pojavio kralj (kolera), pa i u samih susjednih Mletoh.

Opomena.

Ovaj broj šaljemo i onim našim starim predbrojnikom, koji nam još dosle nisu naručbine prošloga točaja platili u nadi, da će to što skorije učiniti. Ako pak tko od njih nekani više Lista držati, molimo, neka nam ga odmah (poslavši zaostatu naručbinu) poštom povrati.

Uredništvo.

Sa tršćanskoga tržišća.

Mislilo se, da će se ciena u obće uzdržati kroz duže vrijeme nepromienjeno. No se kruto prevariše mnogi, koji prama tomu svoje spekulacije nedešio. Malom iznimkom svaka je trgovna poskupila, osobito pako žitu je ciena poskočila i to ponajviše radi toga, što je stare robe na tržišćih nestalo, a nova se još nedovaža, poradi česa mnogi su se mlunovi, navlastito u Pešti četiri, zatvorili do povoljnije zgrade. Tako se ovih zadnjih danah prodavala dobra pšenica 116 ₤ po f. 9.60 — 10.30; kukurus po f. 4.50—9.00 novč; vaš f. 6.10—8.00. — Cent kafa Rio f. 51.25—55 f.; cukara dom. tučena f. 20.50—21.25; basulja f. 6—7.50; bobu 4.50—5 f.; pirinca (oviču) f. 7.25—13; — masla f. 52—58; loja f. 26.50; masti f. 25—27.50; slanine f. 27.50; meda f. 16—18; voska f. 108—116; — cunjah polag vrsti i dobrote robo f. 7—15; kamena ulja (petrolija) f. 11.50—12; — šiškah istar. f. 10—21; vune neoprane f. 36—40; koža volovjo i kravje f. 76.—90; teleće f. 130—135; janjećih (1 komad) f. 1.20 novč.; — ruja u plahu f. 4.60—5 f. — Barilo ulja ist. dalm. f. 26.—

Ték Novacah

polag Borse u Trstu od 16 — 30 Junija 1873.

NOVCI	16	17	18	19	20.	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	—
Čarski dukati (čekini)	5.21	5.23	5.25	5.23	5.21	5.21	—	5.21 ¹ / ₂	5.19	5.20	5.18 ¹ / ₂	5.18 ¹ / ₂	5.17	—	5.19	—
Napolont.	8.02	8.04 ¹ / ₂	8.—	8.05 ¹ / ₂	8.04	8.04	—	8.03 ¹ / ₂	8.88	8.90	8.88 ¹ / ₂	8.88 ¹ / ₂	8.86	—	8.85 ¹ / ₂	—
Liro Inglesko	11.22	11.20	11.20	11.20	11.20	11.22	—	11.22	11.12	11.10	11.10	11.10	11.00	—	—	—
Srebro prid (aggio)	111.—	111.15	111.50	111.—	110.75	110.75	—	110.50	110.—	110.25	109.—	108.75	108.30	—	108.35	—